

วิธีการอ่านประเภทต่างๆ

ศาสตราจารย์พิเศษ คุณหญิงเบญจมาศ ชวลิต

1. การอ่านคืออะไร

1.1 การอ่าน คือ การพยายามแปลความหมายและทำความเข้าใจความหมายซึ่งมีการแสดงออกโดยใช้สัญลักษณ์ที่เป็น ลายลักษณ์อักษร แทนความรู้ทั่วไป ความคิด ประสบการณ์ ข้อมูล จินตนาการ ความรู้ทางวิชาการ ความรู้สึก ขาวเหตุการณ์ ลายลักษณ์อักษร หมายถึง สัญลักษณ์ต่างๆ และตัวหนังสือซึ่งสร้างขึ้นแทนคำพูด สัญลักษณ์โดยรวมได้แก่ ภาพประเภทต่างๆ เช่น ภาพวาด ภาพถ่าย เครื่องหมาย ที่บอกลักษณะเฉพาะของการบริการ เช่น เครื่องหมายจราจร บอกลักษณะเฉพาะขององค์กร เช่น เครื่องหมายลูกเสือ กราฟ บอกปริมาณ เครื่องหมายที่บ่งบอกคุณภาพตามเกณฑ์กำหนดขององค์กรเช่น อย เครื่องหมายรับรองมาตรฐาน

ตัวหนังสือคือ สัญลักษณ์แทนคำพูด ใช้ตัวอักษรแทนเสียงต่างๆ ที่เปล่งออกมาแล้วรวมเข้าเป็นคำ เช่น กิน ประกอบด้วยเสียง กอ สระอิ นอ ตัวอักษรที่ใช้แทนเสียง แบ่งเป็น พยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และตัวเลข การอ่าน เป็นทักษะ จำเป็นมากสำหรับการรับรู้อารมณ์ ที่มีผู้แสดงออก ต้องสามารถอ่านได้ตามลำดับความง่าย - ยาก คือ อ่านได้ อ่านเป็น อ่านให้รู้ครบถ้วน อ่านแล้วนำความรู้ไปปฏิบัติได้

सार อาจเป็น ข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งของ สถานที่ บุคคล ซึ่งมองเห็นได้เป็นรูปธรรม อ่านอย่างวิเคราะห์ให้เข้าถึงและเข้าใจ ความรู้สึก อารมณ์ ซึ่งใกล้เคียงกับรูปธรรม เพราะอาจใช้อารมณ์ตนรับรู้ได้ คนเรารับรู้อารมณ์ของกันและกันได้เร็ว อ่านให้เข้าใจ ความคิด ซึ่งรวมความรู้ ความไตร่ตรอง การแยกแยะ ซึ่งเป็นความสามารถของแต่ละบุคคลที่แตกต่างกัน การเข้าใจความคิด ซึ่งเป็นนามธรรม ยากกว่าเข้าใจรูปธรรม ให้เข้าใจความรู้ทางวิชาการ เนื้อหาวิชา จากทฤษฎี ซึ่งได้จากการทดลอง การสังเกต การวิจัยทางวิทยาศาสตร์ การประมวลผลยากขึ้นไป ต้องอาศัยพื้นฐานเดิม ศักยภาพของสมอง จินตนาการ และสุนทรียภาพ

อ่านสังเคราะห์ อ่านเพื่อเก็บเนื้อหาประเด็นที่สำคัญที่ต้องการใช้ประเภทของสาร

สารที่เป็นนามธรรม ได้แก่ วัสดุสิ่งของ ข้อมูลที่บันทึกลงในวัสดุที่จับต้องได้ มองเห็นได้ด้วยตา

สารที่เป็นรูปธรรม ได้แก่ ความคิด ความรู้ทางวิชาการ ความรู้สึก จินตนาการ

สารรูปแบบนี้อยู่ในตัวคน หากจะเข้าถึงความรู้ ก็ต้องได้ถามจากผู้รู้ ซึ่งมีทั้งระดับประชาชน ชาวบ้าน นักวิชาการจากสถาบัน และองค์กรความรู้

1.2 ความสามารถที่ต้องใช้ในการอ่าน

1.2.1 ศักยภาพของสมอง การใช้วิธีเพื่อการรับรู้ โดยการดู ฟัง สัมผัส การสังเกต การรับรู้ การจดจำ การวิเคราะห์ การประเมิน การสังเคราะห์ข้อมูล

1.2.2 ประสบการณ์ในชีวิต ครอบครัว สิ่งแวดล้อมอื่นๆ กิจกรรมที่ประกอบ ทั้งในชีวิตประจำวัน การศึกษา การงานเหล่านี้สร้างพื้นฐานความเข้าใจ และความหมายของคำ ประโยค ข้อความ

1.2.3 ทักษะในการแปลความหมายของคำ ข้อความ ประโยค และทักษะในการใช้สัญลักษณ์อื่นๆ เพื่อแปลความหมายของภาพ รหัส

- 1.2.4 การอ่านอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ พยายามอ่านสิ่งที่ยากขึ้น อ่านเรื่องที่ตรงกับความต้องการมากขึ้น อ่านจนเป็นนิสัย
- 1.2.5 ฝึกฝนใช้ทักษะในการสื่อสารทุกอย่างประกอบกันคือ ฟัง อ่าน พูด เขียน
- ตั้ง **หัวใจการเรียนรู้** ซึ่งนักปราชญ์ในอดีตได้กำหนดไว้ ได้แก่ สุ จิ ปุ ลิ
- สุ - สุต คือการฟัง สุตมปัญญา ปัญญาที่เกิดจากการฟัง
- จิ - จิต คือการกำหนดรู้ การจำสิ่งที่ได้ฟัง คิดใคร่ครวญ
- ปุ - ปุจฉา คือการไต่ถามให้เข้าใจแจ่มแจ้ง จินตมยปัญญา ปัญญาเกิดจากความคิด
- ลิ - ลิขิต การเขียนแสดงออกซึ่งความรู้ที่ได้มาจาก สุ จิ ปุ

2. วัสดุการอ่าน

- 2.1 **วัสดุการอ่าน** หมายถึง วัสดุที่ใช้บันทึก ข้อมูล เรื่องราว ข่าวสารที่ผู้ผลิตสาร ประสงค์จะแสดงออก โดยใช้ตัวหนังสือแทนคำพูด และใช้สัญลักษณ์อื่นๆ ที่เป็นลายลักษณ์อักษรแทนสาร ลายลักษณ์บางอย่าง จะสื่อสารได้ดีกว่าคำพูด หรือตัวหนังสือ สันกว่า ลายลักษณ์กระชับกว่า อ่านได้ทุกคน แม้คนที่อ่านหนังสือไม่ออก แต่ต้องเรียนรู้ให้เข้าใจตรงกันเช่น รูปหญิง ชาย หน้าห้องน้ำ ป้ายจราจร

วัสดุการอ่านหรือวัสดุสารนิเทศ ซึ่งเป็นคำรวม วัสดุที่ใช้บันทึกสารนิเทศ มีหลายชนิด มีทั้ง วัสดุธรรมชาติ ที่นำมาแปรรูปเล็กน้อย เช่น ศิลาจารึก แผ่นป้ายไม้ หรือ สังกะสี เปลือกไม้ ดิน หรือ ก้านไม้ ปาปิรุส ใบไม้ (ใบลาน) แผ่นดินเหนียว แผ่นซีเมนต์ ใผ่ แผ่นทอง เงิน ทองแดง

วัสดุแปรรูปจากธรรมชาติ เช่น กระดาษ โดยใช้เยื่อไม้ มาทำเป็นแผ่น ทำมาแต่โบราณ มีคุณภาพแตกต่างกัน ใช้สำหรับเขียนด้วยดินสอ ปากกา และพิมพ์ (วัสดุเช่นนี้ของไทย ได้แก่ สมุดข่อย)

2.2 รูปร่างภายนอกของวัสดุการอ่าน แตกต่างกัน

- 2.2.1 **ใบปลิว ใบปิด (ใบโฆษณา - ใบสเตอร์)** มีแผ่นเดียวข้อความจบในตัวอาจเป็นกระดาษ แผ่นไม้ หรือวัสดุอื่นๆ ใช้บอกข้อความเล็กน้อย เน้นสิ่งสำคัญ อาจใช้เพื่อโฆษณาสินค้า เพื่อจูงใจ เช่น ให้ไฝธรรม ให้ปลูกต้นไม้ เพื่อตักเตือน ระวัง โรคเอดส์ คนเสพถึงตาย คนขาย ดิดคูกุ อย่าซื้อเสียง อย่าขายเสียง แนะนำป้ายจราจรบอกทางต่อไป ทางอันตราย ห้ามเลี้ยง ส่วนมากเป็นสัญลักษณ์ ภาพมาก คำน้อย

- 2.2.2 **อนุสาร จุลสาร** ข้อความสั้นจบในตัว เน้นสิ่งสำคัญที่ต้องการให้ผู้อ่านประทับใจ อาจเป็นการ โฆษณา คำแนะนำ ตักเตือน ส่วนมากเป็นภาพและคำ สัดส่วนประมาณ 50 : 50 หรือ 70% : 30%

- 2.2.3 **สิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง** มีข้อความ เรื่องราว หลายอย่างรวมกัน มีชื่อเรียกรวม พิมพ์ออกเป็นระยะๆ โดยต่อเนื่องกำหนดออกสม่ำเสมอ

รายวัน : หนังสือพิมพ์ เน้น ข่าว เหตุการณ์

รายสัปดาห์ : สารคดี บันเทิงคดี วิจารณ์ข่าว

รายเดือน : สารคดี บันเทิงคดี สรุปข่าว ออกเป็นระยะๆ แต่ใช้ชื่อเรื่องเดียวกัน อาจเป็นรายปีก็ได้ สิ่งตีพิมพ์รายสัปดาห์ และ รายอื่นๆ เรียก นิตยสาร วารสาร (ซึ่งมักใช้สำหรับแสดงเนื้อหาทางวิชาการ เช่น วารสารแพทย วารสาร สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ ถ้างพิมพ์เฉพาะข่าวความ เคลื่อนไหวในวงการ อาจเรียก จดหมายข่าว หรือข่าวสารขององค์กรนั้นๆ

- 2.2.4 หนังสือ เป็นสื่อสิ่งตีพิมพ์เป็นรูปเล่มขนาดต่าง ๆ เช่น แปกหน้ายก ลีบหน้ายก ข้อความจับในเล่มเดียวกัน ยกเว้นเรื่องที่ยาวมาก อาจมีหลายเล่มจับ เช่น สารานุกรม หนังสือแต่ละเล่มจะบรรจุข้อความครบบริบูรณ์ในเรื่องหนึ่งๆ
- 2.2.4.1 หนังสือมีส่วนสำคัญ ๆ คือ หน้าปก หน้าชื่อเรื่อง สารบาญ เนื้อหาซึ่งแบ่งออกเป็นตอนๆ หรือบทท้ายเล่มอาจมีดรรชนีค้นเรื่อง อธิบายศัพท์บรรณานุกรม นอกจากนี้ อาจมีอย่างอื่น ตามความจำเป็น เช่น คำนำ คำชี้แจง คำขอบคุณ ผู้ที่อนุเคราะห์ในการเขียน การพิมพ์ ตามพระราชบัญญัติ การพิมพ์ พ.ศ. 2484 ของประเทศไทย ต้องระบุชื่อผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา และ ปีที่พิมพ์ (ในที่นี้หมายถึงโรงพิมพ์) ไว้ที่หน้าสุดท้าย
- 2.2.4.2 ส่วนประกอบที่เป็นภาพ และตัวหนังสือแตกต่างกันไป ตามประเภทของเนื้อหา และเป้าหมายผู้อ่าน เช่น หนังสือบรรยายสถานที่ หนังสือภูมิศาสตร์ จะมีภาพ แผนที่ค่อนข้างมาก หนังสือแสดงปริมาตร ปริมาณของสิ่งต่างๆ จะมีแผนภูมิ หนังสือสำหรับเด็ก และนิทานภาพมีภาพเล่าเรื่องเป็นส่วนใหญ่มีคำไม่มาก
- 2.2.4.3 โดยกว้างๆ ได้แก่ สารคดีทั่วไป ให้เรื่องราวอันเป็นแก่นสาร มุ่งให้รู้เรื่องราว ความคิด ประสบการณ์ วิชาการบางอย่างซึ่งไม่มุ่งหมายให้เป็นหนังสือเรียน สำหรับใช้ในการเรียนการสอนวิชาตามหลักสูตร หนังสือสารคดี อาจเป็นเรื่องความรู้ทั่วไป ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ศิลปกรรม ภาษาศาสตร์ การเมือง (ทฤษฎี ข้อคิดเห็น) ชีวประวัติ สถานที่ท่องเที่ยว พาณิชยการ การแพทย์ หนังสือเรียน ตำรา หนังสือแบบเรียน เป็นสื่อการเรียนการสอนสำหรับใช้ในการเรียนภายในวิชาตามหลักสูตรเนื้อหาเป็นไปตามหลักสูตรใช้ในห้องเรียน ซึ่งต้องมีครูอธิบายแต่ละเล่ม สำหรับอ่านให้จบในเทอมหรือในปีการศึกษา มีภาคกิจกรรมให้นักเรียนทำ เพื่อทบทวนความรู้ความเข้าใจนักเรียน อาจตรวจคำตอบเอง หรือให้ครูตรวจ หนังสือในกลุ่มนี้รวมไปงานหนังสือแบบฝึกหัด หนังสือเรียนมีลักษณะเฉพาะ
- 2.2.4.4 หนังสือบันเทิงคดี ประเภทร้อยแก้ว นิทาน เรื่องสั้น นวนิยาย บทละครซ้ำชั้น แต่งเป็นร้อยแก้ว หรือ ร้อยกรอง แบบต่างๆ มีรูปแบบเฉพาะ เช่น นวนิยาย มีตัวละคร มีฉาก มีโลกทัศน์ มีคำสนทนา ประเภทร้อยกรอง โคลง ฉันท์ กาพย์ ร่าย ลิลิต Lyrics Odes บันเทิงคดี มุ่งเน้นให้ความบันเทิงให้สะเทือนอารมณ์ สุนทรียภาพ แต่ให้แนวคิด และความรู้ด้วย

3. องค์ประกอบโดยทั่วไปของวัสดุการอ่าน

วัสดุการอ่าน คือ วัสดุซึ่งรองรับการแสดงออกซึ่งเนื้อหา เพื่อสื่อให้ผู้อื่นทราบ ต้องมีองค์ประกอบดังต่อไปนี้

- 3.1 เนื้อหาที่ต้องการแสดงออก** ได้จากประสบการณ์ ความคิด จินตนาการ ความรู้จากการอ่าน การปฏิบัติทดลอง การสัมภาษณ์ ต้องนำมาประมวล แยกแยะ คัดเลือก สรุปรวม เรียบเรียง เพื่อให้ผู้อ่านติดตามเรื่องได้ตามลำดับและได้รับสารตามที่ต้องการ

- 3.2 วิธีการแสดงออก** ผู้แสดงออกต้องใช้ความรู้และทักษะในการใช้ภาษาและสัญลักษณ์ คำพูด ความหมายของคำ ภาพ ความหมายของภาพ คำเขียน ประโยชน์ ข้อความ นำมาเรียบเรียงตามลำดับเหตุผล ตามลำดับ
- 3.3 รูปร่างภายนอก** หน้าปก การเข้าเล่ม ภาพประกอบ เรื่องราว ตัวพิมพ์ ลำดับความสำคัญ ลำดับความสอดคล้อง ตามลำดับความยากง่าย ลำดับความรู้พื้นฐานที่มีมาก่อนและที่จะให้รู้ต่อไป
- 3.4 โครงสร้างภายในหนังสือ** หน้าชื่อเรื่อง สารบัญ ข้อความ ดรรชนี บรรณานุกรม
- 4. ผู้อ่าน** สัมพันธภาพระหว่างวัสดุการอ่านกับผู้อ่าน ผู้อ่านเป็นใคร อายุ และความสามารถในทักษะการอ่าน ความสนใจ ความสามารถในการรับรู้และเข้าใจเรื่องราว
- 5. การประเมินวัสดุการอ่าน**
- 5.1 ความถูกต้อง** ศึกษาแหล่งที่มาของข้อมูล การบันทึกข้อมูล ทำบัตร ประมวลผล คัดเลือกข้อมูลทันสมัย
- 5.2 หลักการใช้ภาษา** การสะกดคำ การเรียบเรียงถ้อยคำตามหลักภาษา ความหมาย จดบันทึกคำและความหมายที่ต้องใช้
- 5.3 แนวความคิด** หลักเหตุผล หลักศีลธรรม
- 5.3.1 แนวความคิด เข้าลำดับ ตามแนวความคิดที่กำหนด
- 5.3.2 จัดข้อมูลเข้าลำดับตามแนวความคิดที่กำหนด
- 5.3.3 เขียน เขียนแล้วต้อง อ่าน ตรวจสอบ แก้ไขตามความจำเป็น
- 6. การประเมินผลการเขียน**
- 6.1 ความถูกต้อง เหตุผล หลักการทันสมัย มีศีลธรรม
- 6.2 ความสามารถในการสื่อสารความคิด คำและข้อความที่ใช้ การใช้คำ การเรียบเรียงประโยค และข้อความ การเรียงลำดับความคิด สื่อความคิด ความหมายได้ชัดเจน
- 6.3 ความสอดคล้องกับผู้อ่าน ตามอายุ เพศ ความสนใจ ความสามารถในการรับรู้ ประสบการณ์ชีวิต ความยากง่าย

สรุปข้อสังเกตข้อบรรยาย

1. ความหมายของการอ่าน อ่านได้อย่างไรจึงจะได้ความหมายชัดเจน
2. วัสดุการอ่าน วัสดุห้องสมุด วัสดุสารนิเทศ วัสดุเพื่อการสื่อสาร สื่อการเรียนการสอน
3. องค์ประกอบโดยทั่วไปของหนังสือ
 - 3.1 เนื้อหา สาร ข้อมูล ความคิด ความรู้ (วิชา) ประสบการณ์ จินตนาการ ความรู้สึก
 - 3.2 สิ่งที่ใช้ถ่ายทอดเนื้อหา
 - 3.2.1 สัญลักษณ์ที่เป็นลายลักษณ์ ภาพ กราฟ แผนภูมิ รหัส เครื่องหมาย
 - 3.2.2 สัญลักษณ์ที่เป็นตัวหนังสือ แทนคำพูด ภาษาพูด มีตัวอักษรแทนเสียง คำเขียนแทนคำพูด
 - 3.2.3 วัสดุการอ่านบางประเภท ใช้ภาษาเขียนตลอด บางครั้งใช้ภาพด้วย หนังสือเด็กภาพเป็นใหญ่

3.3 วิธีการถ่ายทอดหรือเรียบเรียง การเลือกใช้

3.3.1 การเลือกใช้คำและลำดับเรื่อง

3.3.2 การเรียงลำดับความคิด

3.3.3 รูปแบบ สารคดี นวนิยาย เรื่องสั้น บทละคร วรรณกรรม กวีนิพนธ์

3.4 รูปร่างภายนอก

3.4.1 รูปเล่มหนังสือ หน้าปก การเข้าเล่ม ภาพประกอบ ตัวพิมพ์

3.4.2 การจัดลำดับเนื้อหาในหนังสือ ชื่อเรื่อง หน้าชื่อเรื่อง สารบัญ เนื้อหา ตรรชนี บรรณานุกรม คำอธิบายศัพท์ ชื่อผู้แต่ง สำนักพิมพ์ ปีที่พิมพ์รายละเอียดอย่างอื่นที่ต้องพิมพ์ ตามพระราชบัญญัติการพิมพ์ ห้ายเล่มหนังสือ คือ ผู้พิมพ์โฆษณา และปีที่พิมพ์

4. ประเภทของวัสดุการอ่าน

4.1 หนังสือ สารคดี บันเทิงคดี

4.2 สิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง หนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร

4.3 อนุสาร จุลสาร

4.4 ใบปลิว ใบปิด ไปสเตอร์ ป้าย

4.5 วัสดุแมกเนติก วัสดุย่อส่วน ไมโครฟิล์ม ไมโครฟิช

4.6 วัสดุอิเล็กทรอนิกส์ ซีดี-ดีรอมปรากฏ

4.7 ข้อมูลในคอมพิวเตอร์

5. การประเมินวัสดุการอ่าน

5.1 ความถูกต้องของข้อมูล ความคิด เหตุผล ศิลธรรม

5.2 ความสามารถในการสื่อ ภาษา ข้อความ การเรียบเรียง ลำดับแนวคิด ลำดับโครงเรื่อง

5.3 ความสอดคล้องกับผู้อ่าน เนื้อหา ยากง่าย ความสนใจ ความสามารถในการรับสาร

5.4 ประโยชน์ที่จะนำไปใช้ ในการพัฒนาต่างๆ ชีวิตที่มีคุณภาพ ปรับปรุงชีวิตให้มีคุณภาพ เพื่อคุณภาพ คุณภาพ ของชีวิต

หลักเกณฑ์และการผลิตวัสดุการอ่าน

1. ตามแนวหลักสูตรปรับปรุงใหม่ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

1.1 การอ่านเป็นเครื่องมือนำไปสู่ความสำเร็จในการศึกษา

1.2 ต้องมีวัสดุการอ่านจึงต้องเลือก และต้องผลิตวัสดุการอ่านขึ้น เป็น หนังสือ แผ่นอ่าน แฟ้มอ่าน สมุดอ่าน

1.3 วัตถุประสงค์ของการผลิตวัสดุการอ่าน ให้มีวัสดุการอ่านตามวิชาในหลักสูตรการศึกษา และตรงกับ ความสนใจ ใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน เพิ่มเติมความรู้ ให้มีความประเทืองอารมณ์และปัญญา ฝึกนิสัยรักการอ่าน

2. โครงสร้างวัสดุการอ่าน แผ่นอ่าน รวมแผ่นพลิก flip album แผ่นพับ แฟ้มอ่าน สมุดอ่าน หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร หนังสือ

2.1 หลักเกณฑ์ด้านเนื้อหา สอดคล้องกับรายวิชา ถูกต้อง ทันสมัย

- 2.2.1 สร้างทัศนคติที่ดี ไม่ขัดต่อศีลธรรม และความเรียบร้อยของวิชา
- 2.2.2 ความยากง่ายเหมาะสมแก่วัย ไม่ยุ่งยาก ซับซ้อนเกินกว่าวัยและประสบการณ์
- 2.2.3 ให้เกิดความคิดรวบยอด
- 2.2.4 แสดงภาพชีวิตที่เป็นจริง
- 2.2.5 นำมาใช้ปรับปรุงการเรียน และคุณภาพชีวิต

2.2 หลักเกณฑ์ด้านภาษา

- 2.2.1 เหมาะกับความรู้อันภาษาตามวัย
- 2.2.2 ถ้อยคำมีความหมายชัดเจน ใช้ศัพท์ยากตามความจำเป็น ต้องมีอธิบายศัพท์ที่ใช้
- 2.2.3 ภาพประกอบช่วยความเข้าใจ ทำให้น่าสนใจ ชัดเจน

3. แนวทางปฏิบัติในการเขียน

- 3.1 ศึกษาหลักสูตร รายวิชาอย่างละเอียด หลักสูตรฉบับปรับปรุง 2533 จุดมุ่งหมาย โครงสร้างกลุ่มวิชา
- 3.2 ศึกษาวัสดุการอ่านที่มีอยู่แล้ว อะไรใช้ได้ อะไรต้องทำเพิ่มเติม
- 3.3 เก็บรวบรวมข้อมูลตามเนื้อหา ตรวจสอบความถูกต้อง
- 3.4 เรียบเรียงใหม่ ให้เหมาะแก่วัยผู้เรียน มีความยาวพอเหมาะ
- 3.5 ตรวจสอบความถูกต้องต่าง ๆ รวมตัวสะกด ความหมาย
- 3.6 เขียนด้วยตัวบรรจง (สมัยก่อนมีวิชาคัดไทย) พิมพ์ดีด อัดสำเนา พิมพ์เข้าเครื่องคอมพิวเตอร์

4. ผู้ผลิต ครู นักเรียน ผู้ปกครอง

5. วัสดุอุปกรณ์

- 5.1 กระดาษ ถาวรพอสมควร กระดาษขนาดต่าง ๆ กระดาษแข็ง กระดาษโปสเตอร์ กล่องขนม
- 5.2 ภาพจากวารสาร หนังสือพิมพ์ ปฏิทิน ส.ค.ส. แผ่นโปสเตอร์
- 5.3 เศษวัสดุอื่น ๆ สีต่าง ๆ สีจากฟีด ดินสอดำ
- 5.4 กาว แป้งเปียก กรรไกร มีด

6. หลักการประเมิน

- 6.1 รูปกับเรื่องต้องสอดคล้อง รูป แนะนำความคิดเกี่ยวกับเรื่อง
- 6.2 เขียนข้อความให้ชัด ตัวหนังสือโต ขนาดของแผ่น ควรโตพอควร กันสูญหาย
- 6.3 ความสะดวกในการเก็บ และการใช้
- 6.4 ใช้อย่างไร เมื่อไหร่

